

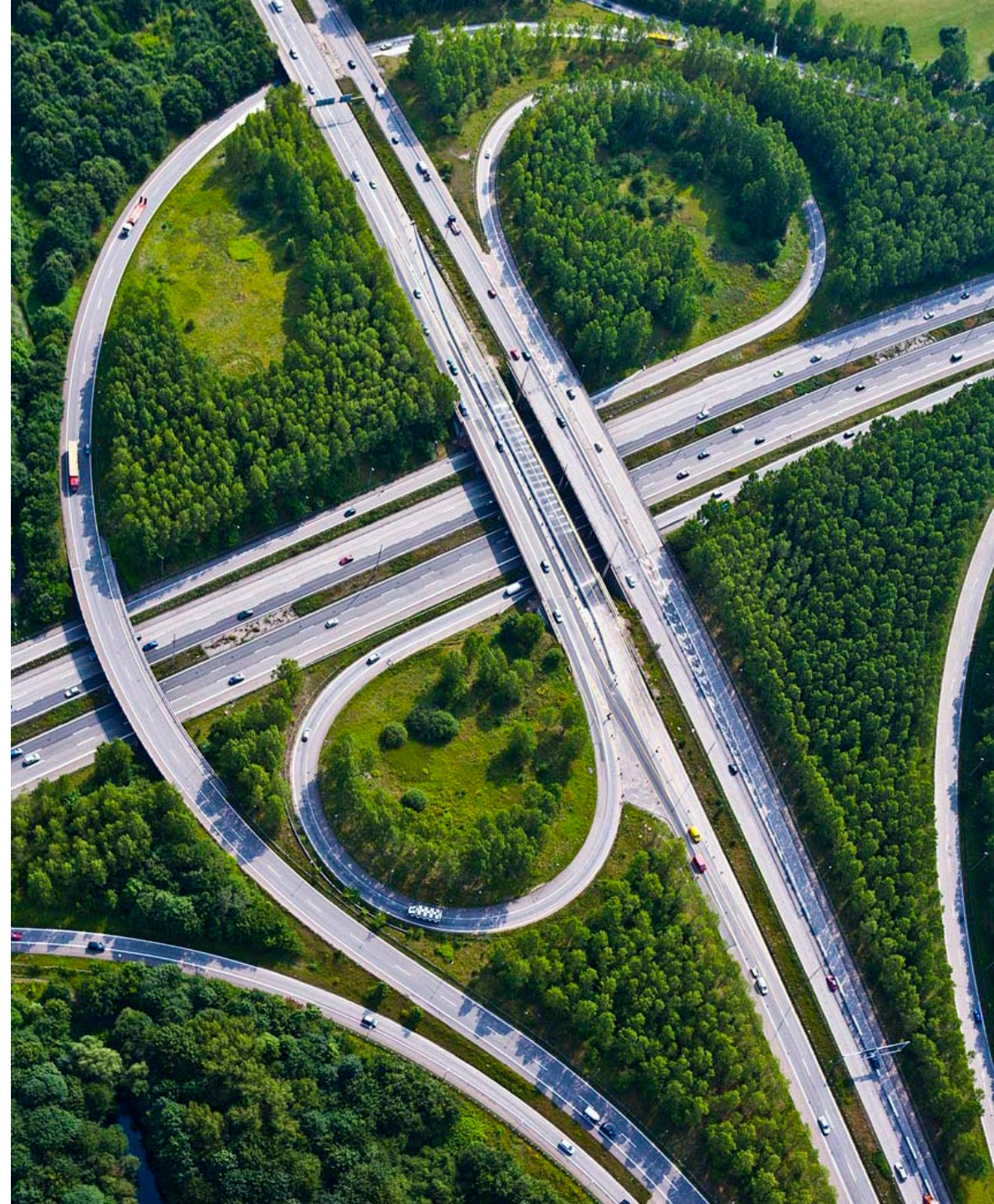
Webinar:

Hvad betyder skolen, købmanden og skadestuen for, hvem der vil bo i landdistrikterne?

25. juni 2026

Webinaret begynder om et øjeblik, når alle deltagere er logget ind.

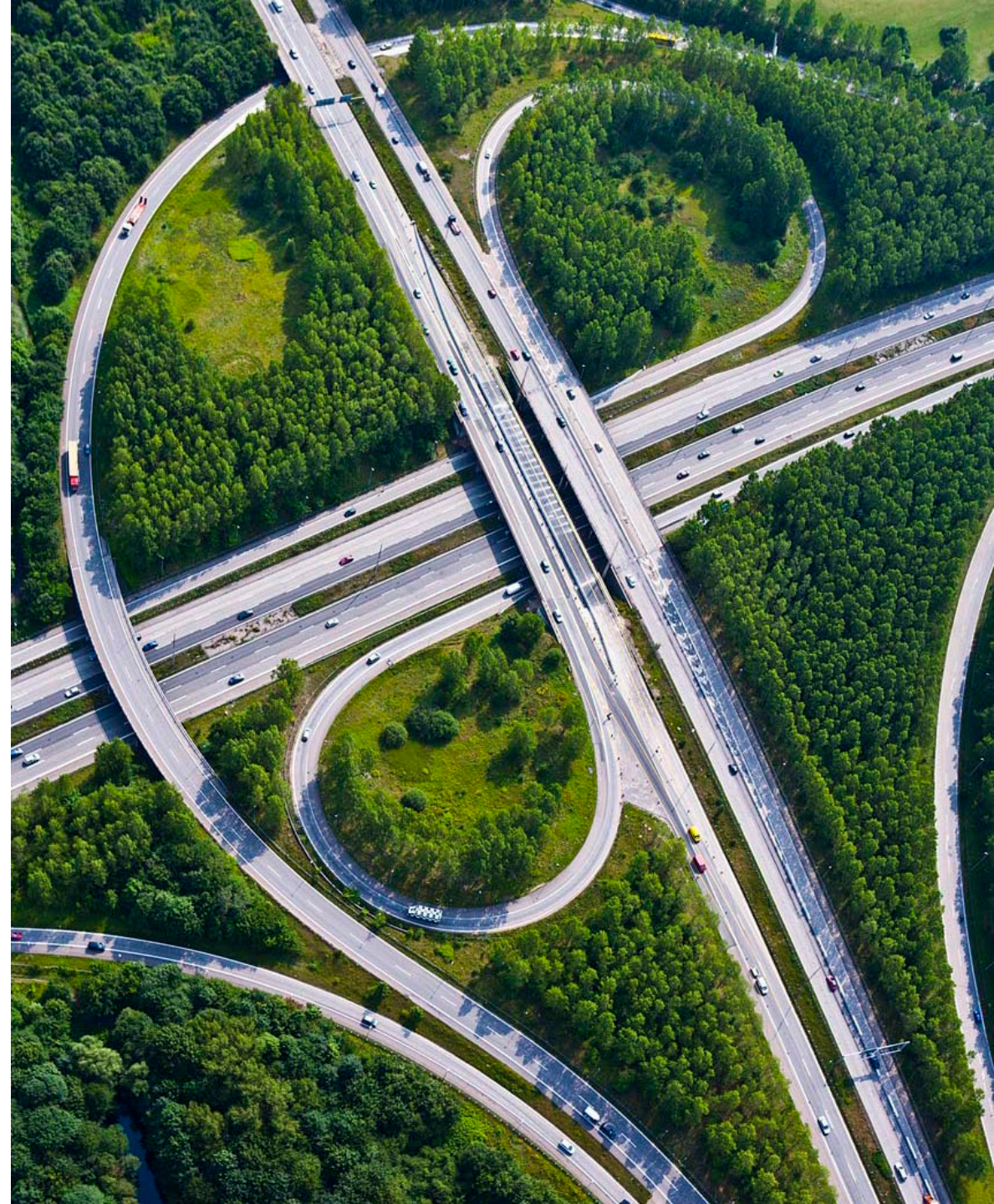
VI V E

Webinar:

Hvad betyder skolen, købmanden og skadestuen for, hvem der vil bo i landdistrikterne?

25. juni 2026

Bosætning i landdistrikterne

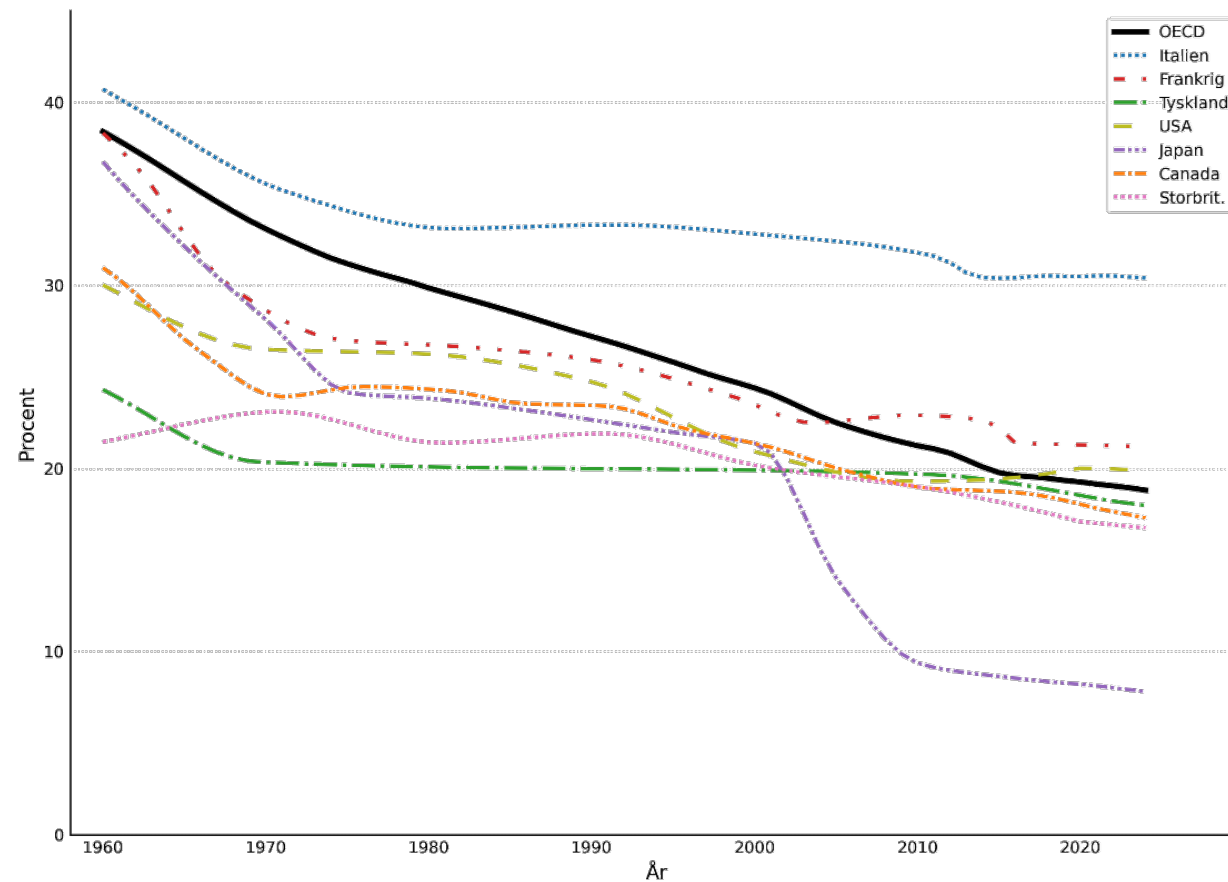
Nicolai Kristensen, VIVE

København den 25 juni 2026

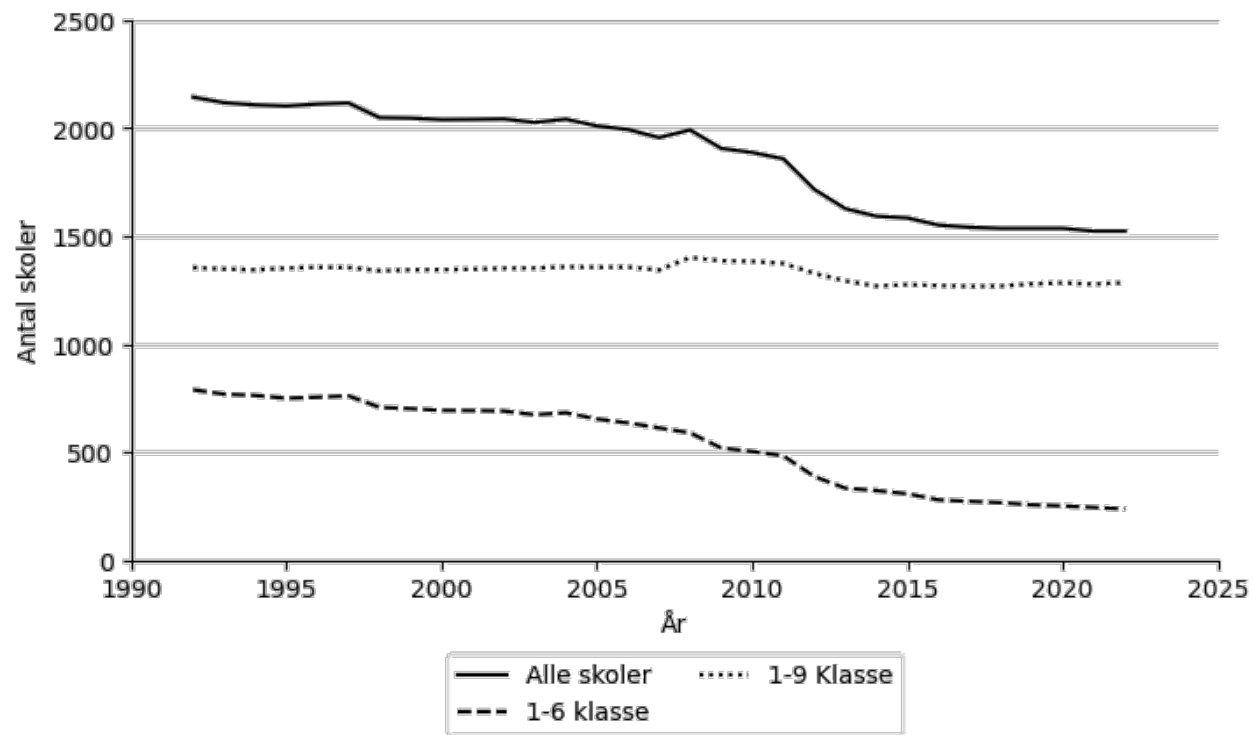
En international udvikling over årtier

Andelen af befolkningen, der bor i landdistrikter

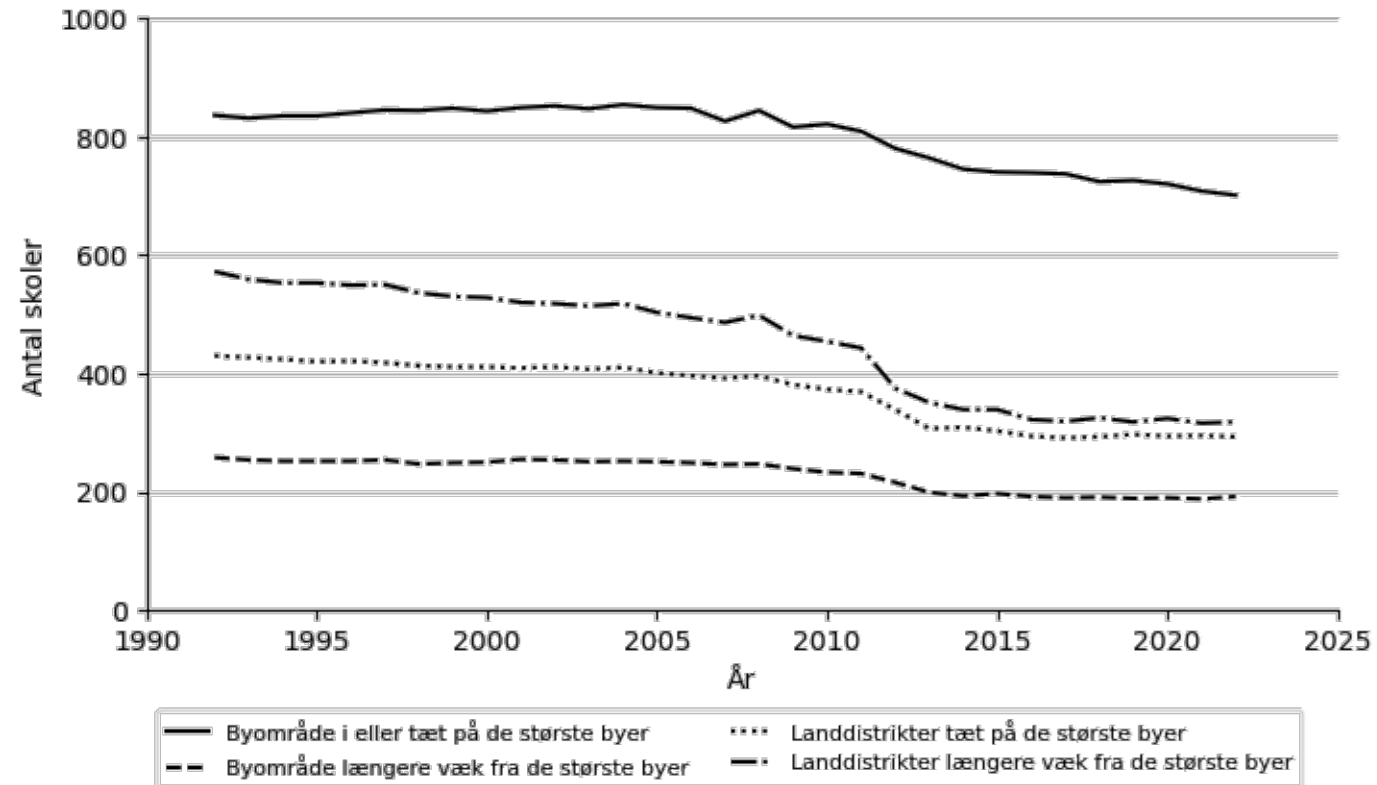

Udviklingen i udvalgte karakteristika i landdistrikter og det øvrige Danmark, 1992-2022

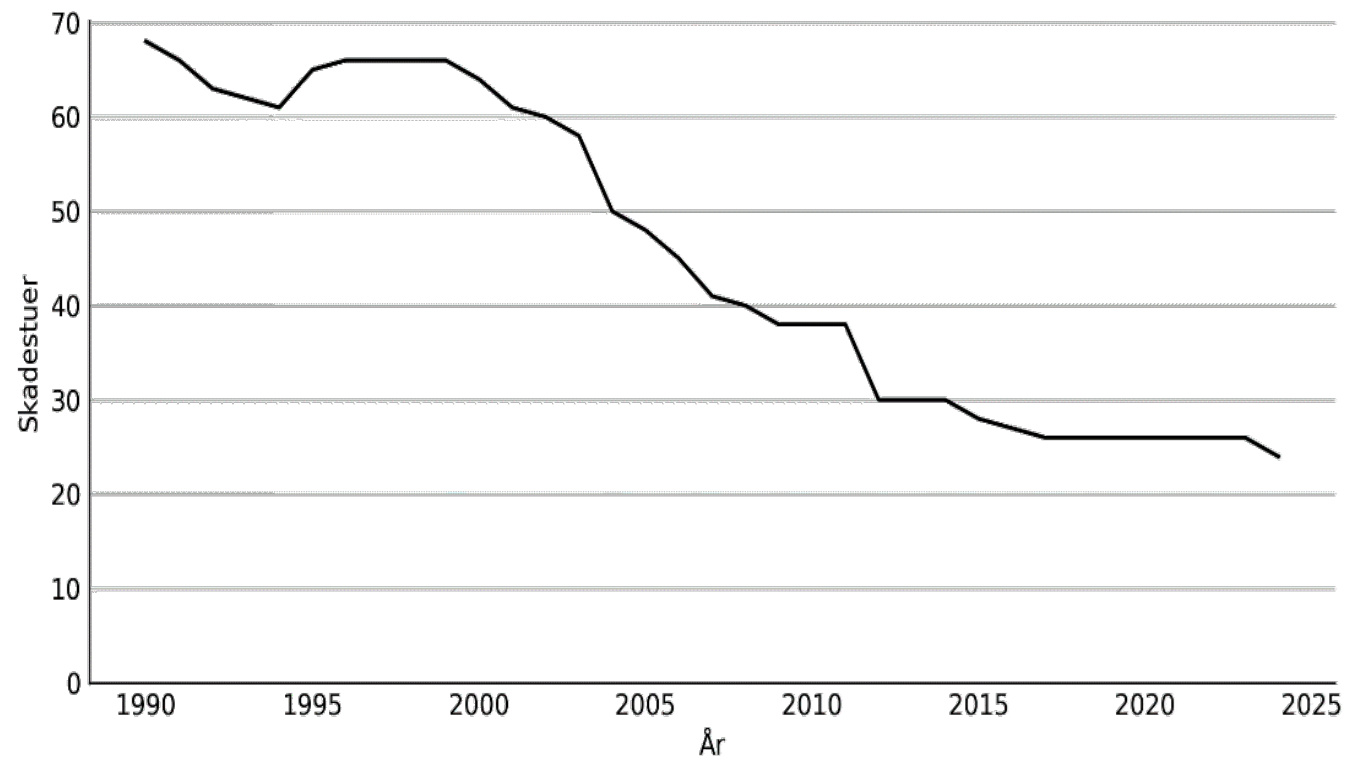
Skolelukninger i landdistrikterne, 1992-2022

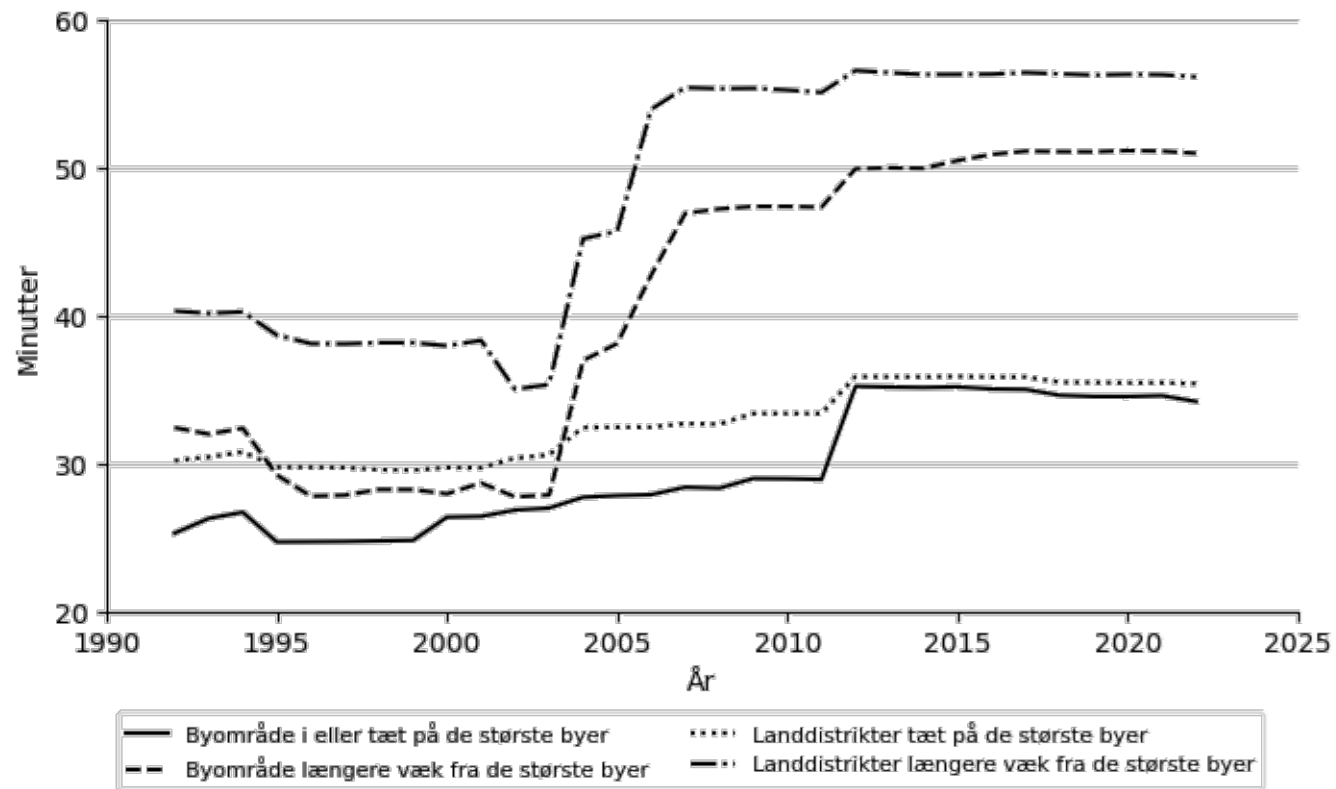
Antal skoler opdelt på sognetype

Antal døgnåbne skadestuer, 1992-2022

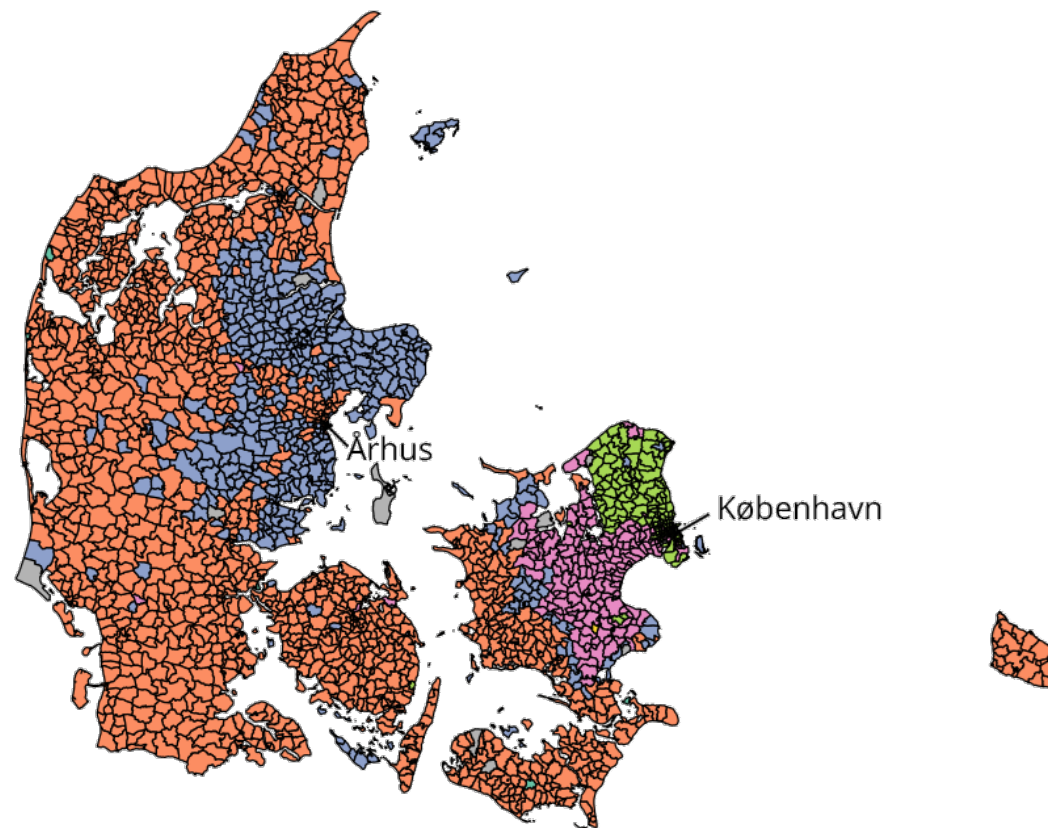
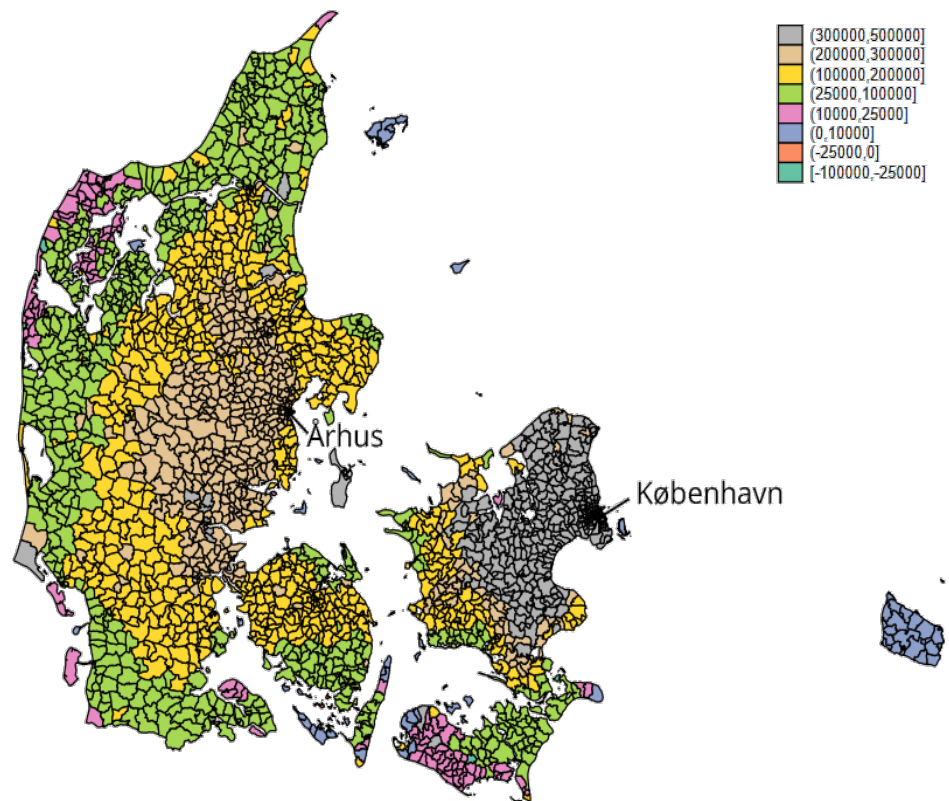
Rejsetid til skadestuer

Ændringen i adgang til jobs

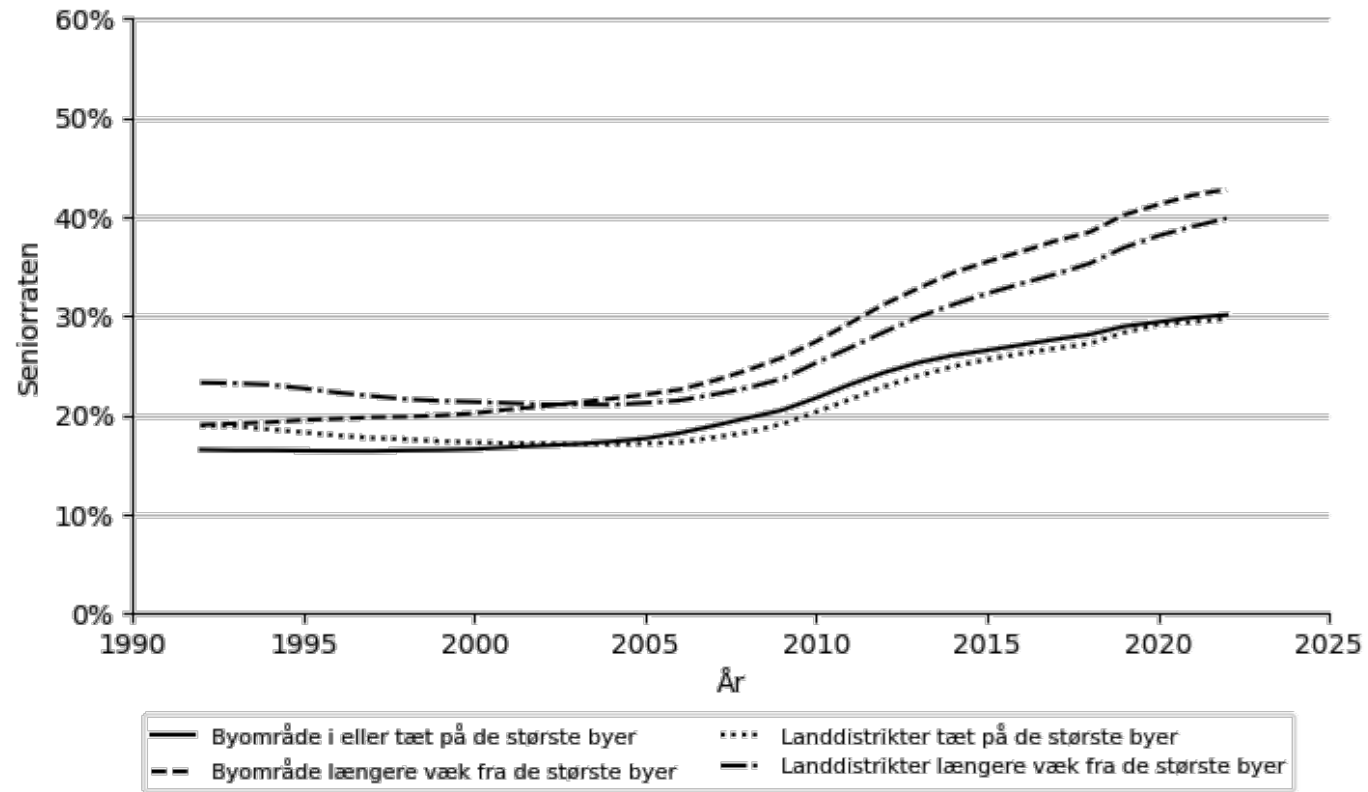
Videregående uddannede

Ufaglærte og faglærte

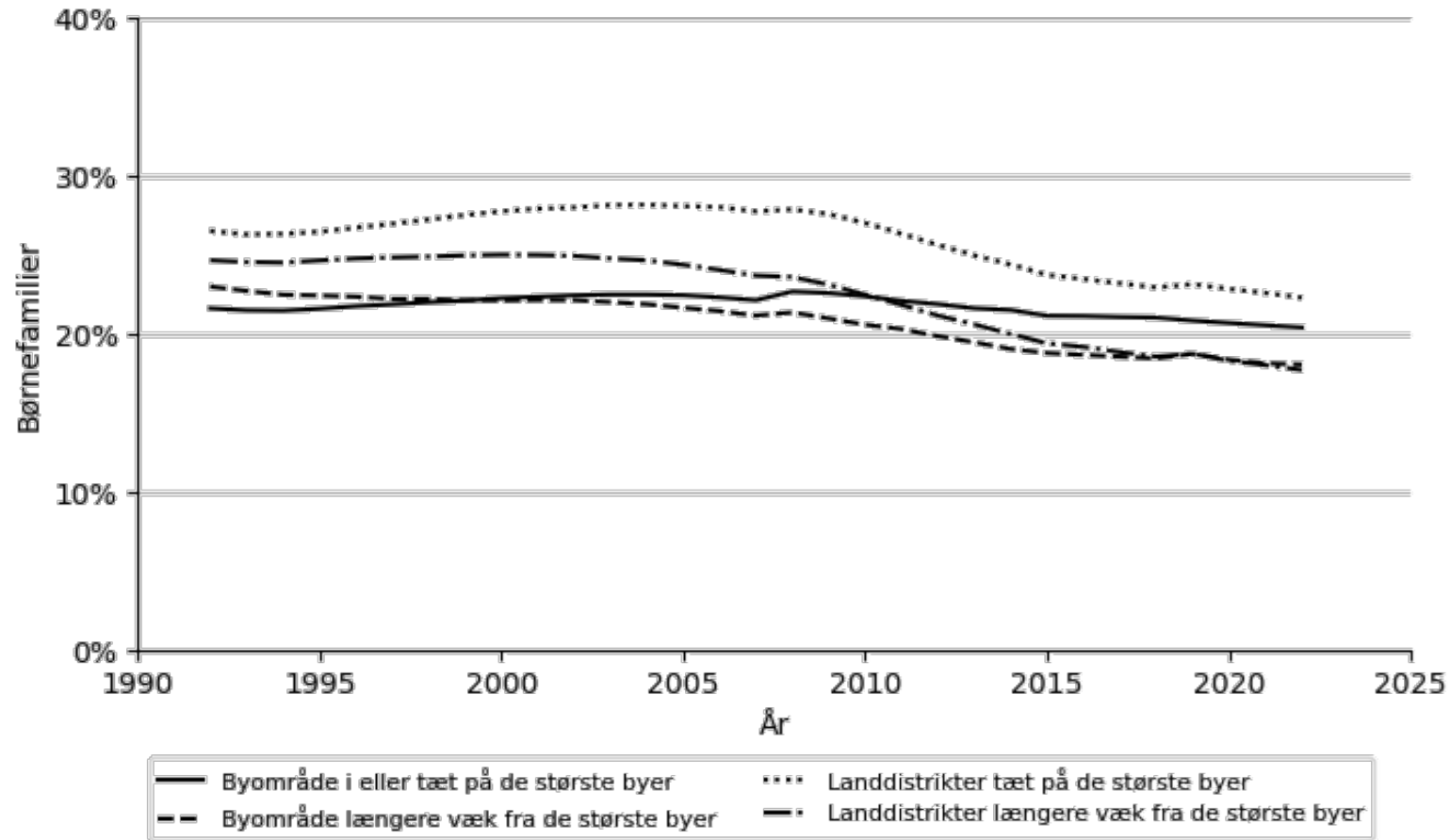

Befolkningssammensætningen:

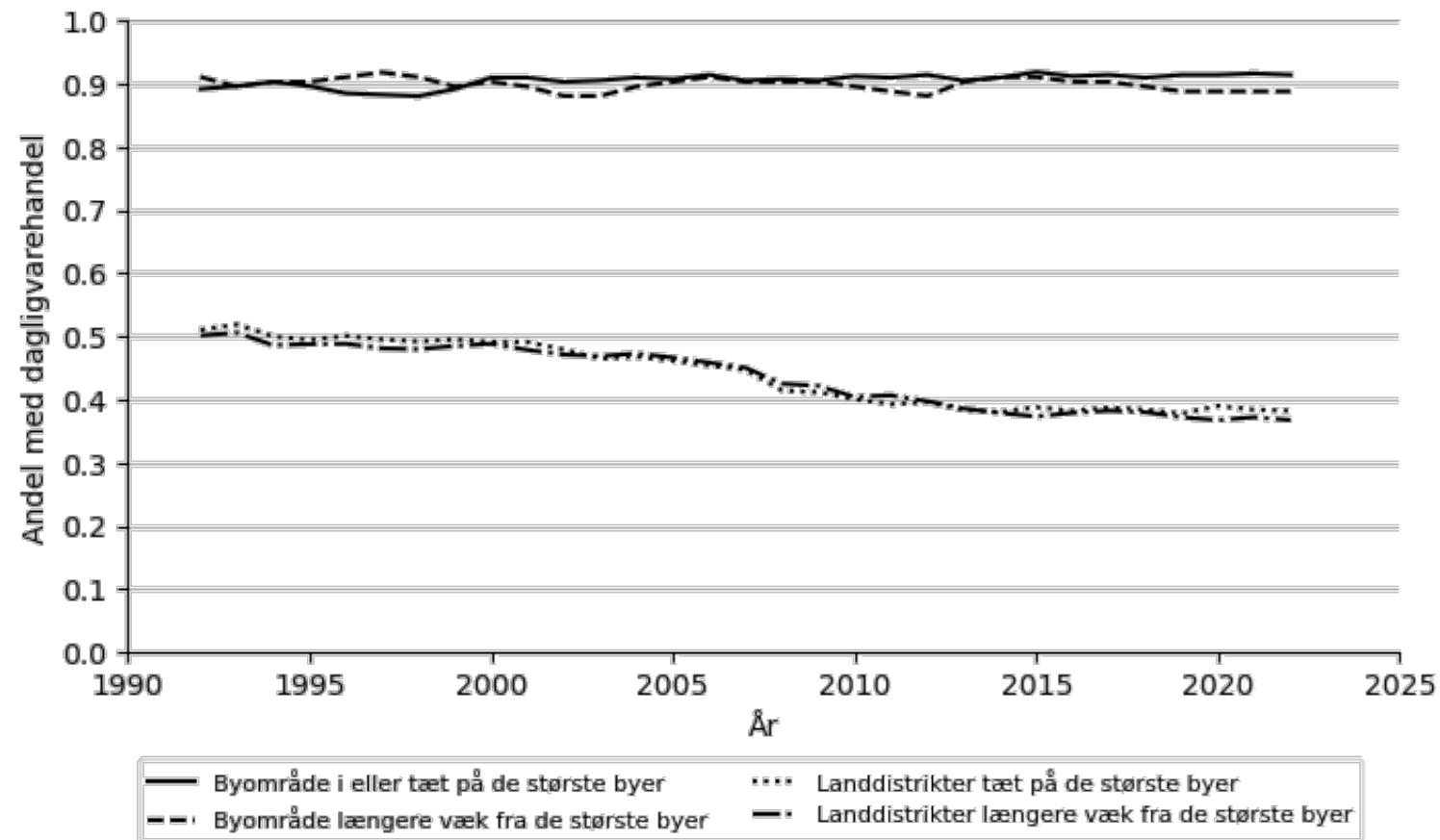
Seniorraten

Andel børnefamilier

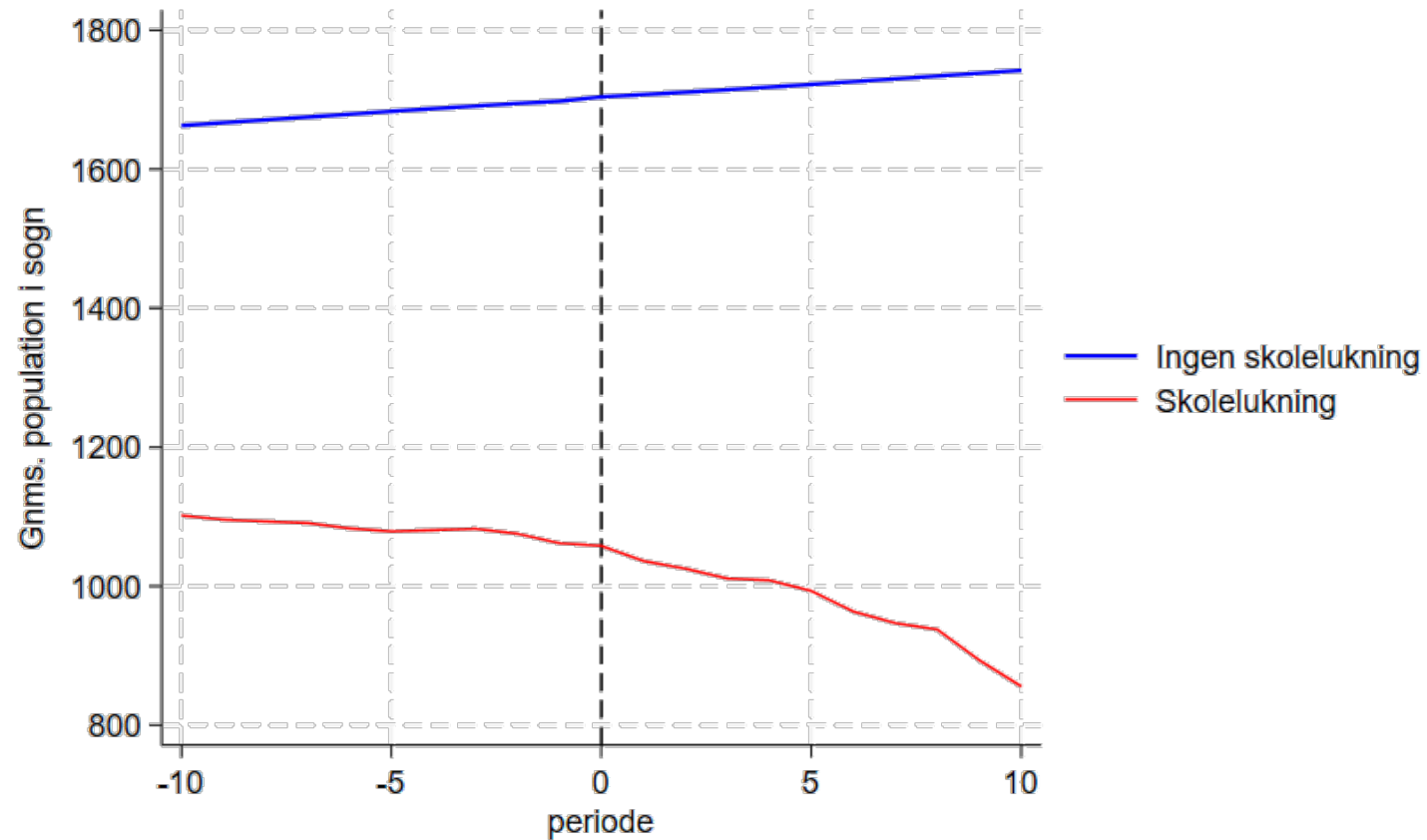

Adgang til lokal dagligvarehandel

Modelberegninger

Skolelukninger og fraflytning

Betalingsvillighed -- omregnet til nutidsværdi

	Parameterestimat		Nutidsværdi
Feeder-skole	0,0315	***	208.050
Klasse 1.-9.	0,0544	***	359.298
Arbejdspladser, videregående uddannelse	0,0037	***	24.669
Arbejdspladser, ufaglærte/faglærte	0,0066	***	43.538
Dagligvarekøb	0,0828	***	546.873
Skadestue (afstand min.)	0,0001		NA

Skolens, købmandens og skadestuens betydning for bosætning?

Steffen Damsgaard
Formand for Landdistrikternes Fællesråd

25. juni 2026

LANDDISTRIKTERNES
FÆLLESRÅD

Hvad der skal til for at skabe udvikling og attraktive lokalsamfund?

- Meningsfulde fællesskaber
 - Steder hvor mennesker føler sig velkomne og kan bidrage
 - Fællesskaber på tværs af alder og baggrund
- Lokal identitet og stolthed
 - Fortællingen om stedet betyder noget
 - Kultur, natur og historie er ressourcer
- Adgang til hverdagsliv – rammevilkår
 - Skole, daginstitutioner, dagligvarebutik og uddannelse, fritidsliv, mobilitet og digitale forbindelser
 - Ikke nødvendigvis “alt”, men nok til at livet fungerer
- Mulighed for at påvirke udviklingen
 - Folk engagerer sig, når de oplever reel indflydelse
 - Lokalt ejerskab skaber bæredygtige løsninger

En hverdag, der hænger sammen

Resultater af bosætningsanalyse – Landdistrikternes Fællesråd x Epinion

De største negative effekter for bosætning knytter sig især til afstande og transporttid.

Hvis der er ca. 60 minutters pendlertid i bil, falder sandsynligheden for, at området vælges, med 24 procentpoint sammenlignet med ca. 15 minutter.

Også lang afstand til indkøb har stor betydning: ca. 30 minutters kørsel reducerer sandsynligheden med 15 procentpoint sammenlignet med ca. 5 minutter.

For daginstitutioner ses samme mønster. Lange afstande til flere funktioner øger fravalget af et område eller landsby markant.

LANDDISTRIKTERNES
FÆLLESRÅD

En hverdag, der hænger sammen

Resultaterne viser, at områder hurtigt bliver mindre attraktive, når hverdagslogistikken bliver besværlig.

Det er derfor altafgørende, at landsbyerne har nærhed til hverdagens nødvendigheder: Skole, børnehave, daginstitution og fritidsfaciliteter.

Samtidig er det vigtigt, at der er dagligvarehandel i byen og ældrefunktioner tæt på, som er vigtigt for mange borgeres hverdag.

Sidst, men ikke mindst, skal der være jobmuligheder indenfor en rimelig afstand.

LANDDISTRIKTERNES
FÆLLESRÅD

Hvad kan kommunerne gøre?

Kommunerne skal prioritere landsbyernes udvikling i deres beslutningsprocesser.

Det indebærer bl.a., at man værner om de funktioner, som gør landsbyerne attraktive og støtter op om landsbyernes initiativer, der skaber en positiv udvikling.

By og land er hinandens forudsætninger, og det er lige så vigtigt for centerbyerne, at være omgivet af levende og ressourcestærke landsbyer, som det er for landsbyerne at være tæt på en levende centerby.

LANDDISTRIKTERNES
FÆLLESRÅD

Hvilke udfordringer og muligheder der præger udviklingen i landdistrikterne lige nu?

Udfordringer

- Demografi
 - Fraflytning blandt unge
 - Flere ældre og færre i arbejdsstyrken
 - Risiko for skæve lokale udviklinger
- Adgang til service og mobilitet
 - Lukning af skoler, butikker og kollektiv trafik
 - Længere afstand til sundhed, kultur og uddannelse
 - Digital og fysisk infrastruktur er afgørende
- Arbejdskraft og erhverv
 - Mangel på kvalificeret arbejdskraft
 - Vanskeligheder ved generationsskifte i lokale virksomheder
 - Risiko for centralisering
- Oplevelse af afstand til beslutninger
 - Mange borgere føler, at udviklingen besluttet "andre steder"
 - Risiko for afmagt og lav tillid

Hvilke udfordringer og muligheder der præger udviklingen i landdistrikterne lige nu?

Muligheder

- Nye bosætningsmønstre
 - Flere søger nærhed til natur, fællesskab og plads
 - Hjemmearbejde og hybride arbejdsformer giver nye muligheder
- Grøn omstilling
 - Landdistrikterne er centrale i energi-, klima- og naturprojekter
 - Potentiale for lokal værdiskabelse og nye arbejdspladser
- Stærke fællesskaber
 - Høj grad af frivillighed og lokal handlekraft
 - Lokale ildsjæle driver udvikling og innovation
 - Livskvalitetsmålinger viser, at livskvaliteten er størst i landdistrikterne
- Samarbejde
 - Lokale partnerskaber mellem borgere, virksomheder, foreninger og kommune

Tak for ordet

LANDDISTRIKTERNES
FÆLLESRÅD